

Detta är en utskrift från tidningen Yelah.net. Glöm aldrig det.
Direktadress: <http://www.yelah.net/articles/teater031009>

@YELAH

Publicerad: Torsdag 09 oktober 2003

Politisk helkväll utan pekpinnar

En helaftonskväll med café, teater, workshops och värderingsövningar. Yelabs kulturredaktion har besökt *Gomorrön Sverige*, ett nytt koncept för att locka ungdomar till politiskt motstånd.

Jag erkänner. Det var med en rejäl dos misstänksamhet jag bänkade mig på Inkonst i Malmö i fredags. *Gomorrön Sverige* har marknadsförts som en interaktiv politisk föreställning med "äkta" aktivister på scen. Medvetandegörande och mobiliserande fast i ett fräschare format än torgmöten eller seminarier med vidhängande bokbord. Så långt allt gott. Men i en rad artiklar i dagspressen om föreställningen har icke-våldsperspektivet förts fram som ett bärande tema, något som i alla fall hos mig framkallade en känsla av folkhemsk uppfostran av den unga generation vi såg på gatorna i Göteborg i juni 2001. Av en välvillig vuxenvärld som "tar ungdomarna på allvar" och ser deras engagemang som en möjlig "tillgång för demokratin". Om den bara kanaliseras i en konstruktiv riktning förstås.

Mina lätt konspiratoriska föraningar kom som tur var på skam. Aktivisternas berättelser, vilka är manusets kärna, känns inte tillrättalagda. Manusförfattaren och regissören **Jennie Dielemans** låter

ungdomarna tala och det till punkt. Något som pjäsens inramning, ett glättigt debattprogram med en odräglig programledare, förstås inte hade lyckats med om det sänts i verkligheten. På TV alltså. Det fiktiva programmet blir i pjäsen till satir, stundom något för övertydlig, över mediavärlden i allmänhet och komersiella eterkanaler med spelat samhällsintresse i synnerhet. Jennie Dielemans, som tillsammans med en av de medverkande i pjäsen - **Fredrik Quistberg** - skrev aktivisthandboken *Motstånd* för ett par år sedan, har själv varit programledare för *Diskus* i TV 4.

På scenen får vi se **Olga Karach** från Vitrysslands motståndsrörelse och svensken **Hossam Makboul** från *International solidarity movement* (ISM). Det senare en rörelse som kämpar mot den israeliska ockupationen av palestinska områden. Den förra är tydlig i sitt budskap om icke-våld medan den andra intar en mer ambivalent hållning. Tillsammans med videosekvenserna, TV-showens reklamavbrott om den amerikanska medborgarrättsrörelsen, suffragetter och, förstås, kravallerna i Göteborg 2001, ges inget entydigt svar på frågan om våldets berättigande och det är faktiskt en styrka. För våld är givetvis ingen generell vettig politisk metod men det finns förstås situationer när det är legitimt med ett militant försvar av ens rättigheter.

Istället för moralpredikan ställer pjäsen frågor för vidare diskussion och ger bakgrund om specifika situationer från då och nu. Om kvinnlig rösträtt i svenskt tjugotal och svartas rättigheter i USA fyrtio år senare. Om Vitryssland och Palestina år 2003. Och trots dessa berättelser om repression och terror lyckas pjäsen också förmedla ett hopp om att en annan och bättre värld är möjlig. Men att det hänger på oss, publiken.

Pjäsen lämnar oss inte heller i sticket när ridån faller. Efteråt vidtar värderingsövningar där publiken får ta ställning till olika enklare frågor om hur vi kan arbeta för rättvisa och demokrati. Till den första frågan om hur samhället ska förändras får vi exempelvis tre svarsalternativ: "revolution", "organisation/förening" samt "eget förslag". Just denna fråga blir kanske lite märklig eftersom svar ett knappast låter sig göras utan svar två men poängen är väl kanske inte svaren utan frågorna, att just få igång en diskussion. Gomorron Sverige turnerar landet runt och samarbetar också med olika organisationer, som *Peace quest* och ISM, vilka sitter bokbord vid föreställningarna. Det serveras kaffe eller läsk med tilltugg och kulturhuset Lava står för workshops i tillverkning av politiska t-tröjor, fanzines och kavajknappar.

Sammantaget blir Gomorron Sverige till ett politiskt koncept som känns både nytt samt uppbyggligt utan pekpinnar.

Fotnot: I Yelchs kalendarium hittar ni de återstående föreställningarna för Gomorron Sveriges turné.

Stefan Bergmark

.....
Stäng fönster